

कुटुम्बी कर्षकः क्षेत्री हली कृषिककार्षिकौ । कृषीवलोऽपि जित्या तु हलिः सीरस्तु लाङ्गलम् ॥ ८९०
 गोदारणं हलमीषासीते तदण्डपद्धती । निरीषे कुटकं फाले कृषकः कुशिकः फलम् ॥ ८९१
 दात्रं लवित्रं तन्मुष्टौ वण्टो मलं समीकृतौ । गोदारणं तु कुदालः खनित्रं त्ववदारणम् ॥ ८९२
 प्रतोदस्तु प्रवयणं प्राजनं तोन्नतोदने । योत्रं तु योक्तमाषदः कोटिशो लोष्टभेदनः ॥ ८९३
 मेधिर्मेयिः खले वाली खले गोबन्धदारु यत् । शूद्रान्त्यवर्णौ वृषलः पद्मः पञ्जो जघन्यजः ॥ ८९४
 ते तु मूर्धाभिषिक्ताद्या रथकृन्मिश्रजातयः । क्षत्रियायां द्विजान्मूर्धाभिषिक्तो विट्क्षियां पुनः ॥ ८९५
 अम्बष्ठोऽथ पारशवनिषादौ शूद्रयोषिति । क्षत्रान्माहिष्यो वैश्यायामुग्रस्तु वृषलक्षियाम् ॥ ८९६
 वैश्यास्तु करणः शूद्रात्त्वायोगवो विशः क्षियाम् । क्षत्रियायां पुनः क्षत्ता चाण्डालो ब्राह्मणक्षियाम् ८९७
 वैश्यास्तु मागधः क्षत्र्यां वैदेहिको द्विजक्षियाम् । सूतस्तु क्षत्रियाज्जात इति द्वादश तन्निदः ॥ ८९८
 माहिष्येण तु जातः स्यात्करण्यं रथकारकः । कारुस्तु कारी प्रकृतिः शिल्पी श्रेणिस्तु तद्वणे ॥ ८९९
 शिल्पं कला विज्ञानं च मालाकारस्तु मालिकः । पुष्पाजीवी पुष्पलावी पुष्पाणामवचायिनी ॥ ९००
 कल्पपालः सुराजीवी शौण्डिको मण्डहारकः । वारिवासः पानवणिग्ध्वजो ध्वज्यासुतीबलः ॥ ९०१

मद्यं मदिष्टा मदिरा परितुता कश्यं परितुन्मधु कापिशायनम् ।

गन्धोत्तमा कल्पमिरा परिप्लुता कादम्बरी सादुरसा हलिप्रिया ॥ ९०२
 शुण्डाहाला हारहूरं प्रसन्ना वारुणी सुरा । माद्वीकं मदना देवसृष्टा कापिशमब्धिजा ॥ ९०३
 मध्वासवे माधवको मैरेये शीधुरासवः । जगलो मेदको मद्यपङ्कः किण्वं तु नम्रहूः ॥ ९०४
 नम्रहुर्मद्यबीजं च मद्यसंधानमासुतिः । आसवोऽभिषवो मद्यमण्डकारोत्तमौ समौ ॥ ९०५
 गल्वर्कस्तु चषकः स्यात्सरकश्चानुतर्षणम् । शुण्डापानं मदस्थानं मधुवारा मधुकमाः ॥ ९०६
 सपीतिः सहपानं स्यादापानं पानगोष्ठिका । उपदंशस्त्ववदंशश्चक्षणं मद्यपाशनम् ॥ ९०७
 नाडिधमः स्वर्णकारः कलादो मुष्टिकश्च सः । तैजसावर्तनी मूषा भस्त्रा चर्मप्रसेविका ॥ ९०८
 आस्फोटिनी वेधनिका शाणस्तु निकषः कषः । संदंशः स्यात्कङ्कमुखो भ्रमः कुन्दं च यन्नकम् ॥ ९०९
 वैकटिको मणिकारः शौल्विकस्ताम्रकुट्टकः । शाङ्खिकः स्यात्काम्बविकस्तुभवायस्तु सौचिकः ॥ ९१०
 कृपाणी कर्तरी कल्पन्यपि सूची तु सेवनी । सूचीसूत्रं पिप्पलिकं तर्कुः कर्तनसाधने ॥ ९११
 पिञ्जनं विहननं च तूलस्फोटनकार्मुकम् । सेवनं सीवनं स्यूतिस्तुल्यौ स्यूतप्रसेवकौ ॥ ९१२
 तन्तुवायः कुविन्दः स्यान्नसरः सूत्रवेष्टनम् । वाणिर्व्यूतिर्वाणदण्डो वेमा सूत्राणि तन्तवः ॥ ९१३
 निर्णैकस्तु रजकः पादुकाकृत्तु चर्मकृत् । उपानत्पादुका पादूः पद्मद्वा पादरक्षणम् ॥ ९१४
 प्राणहितानुपदीना लाबद्धानुपदं हि या । नध्री वध्री वरत्रां स्यादारा चर्मप्रभेदिका ॥ ९१५
 कुलालः स्यात्कुम्भकारो दण्डभृशकजीवकः । शाणाजीवः शस्त्रमार्जो भ्रमासक्तोऽसिधावकः ॥ ९१६
 धूसरश्चाक्रिकसैली स्यात्पिण्याकखलौ समौ । रथकृत्पतिस्त्वष्टा काष्ठतद्वत्क्षवर्धकी ॥ ९१७
 ग्रामायत्तो ग्रामतक्षः कौटतक्षोऽनधीनकः । वृक्षभित्तक्षणी वासी क्रकचं करपन्नकम् ॥ ९१८
 स उद्धनो पत्र काष्ठे काष्ठं निक्षिप्य तक्ष्यते । वृक्षादनो वृक्षभेदी टङ्कः पाषाणदारकः ॥ ९१९
 व्योकारः कर्मारो लोहकारः कूटं त्वयोधनः । ब्रश्चनः पन्नपरशुरीषीका तूलिकेषिका ॥ ९२०
 भक्ष्यकारः कान्दविकः कन्दुस्वेदनिके समे । रङ्गाजीवस्तौलिकश्चित्रकृच्चाथ तूलिका ॥ ९२१

१. कृषकोऽपि. २. कोटीशोऽपि. ३. धावकोऽपि. ४. पादत्राणम् अपि. ५. तिलंतुदोऽपि. ६. रथकारोऽपि.